

SZABADSÁG

The oldest established and largest Hungarian paper in the United States

Thirtieth year. Published daily by
The Szabadság Printing & Publishing Co.
 (An Ohio Corporation Dr. Andrew Cserna, President; B. K. Cserna, Sec'y-Treas.)

Founded by: **E. T. KOHÁNYI** Alapította: **KOHÁNYI TIHAMÉR**

DR. ANDREW CSERNA, Editor

Edited and Published at: Szerkesztés és kiadóhivatal
700—702 Huron Road (P. O. Box 171) Cleveland, O.
 Telephone: Bell, Main 5536. Central 1237.

ELFIZETÉSI ÁR: Az Egyesült Államokban és Kanadában egész évre \$8.00, hat hónapra \$5.00, három hónapra \$3.00, egy hónapra \$1.00. Külföldön: egész évre \$10.00, hat hónapra \$7.00, három hónapra \$4.00, egy hónapra \$1.50. SZUBSKRÍPCIÓS ÁR: United States and Canada one year: \$8.00; half year: \$5.00. Foreign countries: one year \$10.00; half year: \$7.00. — Cleveland one year: \$8.00; half year: \$5.00.

Entered at the Post Office Cleveland, O. and admitted for transmission through the mails as Second Class Matter.

Easter Office: New York-i irodánk címe: **Room 603 Tribune Bldg., 154 Nassau St., New York.**
 Üzletvezető: **Joseph Horváth, Manager.**

Soványodjunk a kutyafaját!

Gyertünk azzal a Soványító kurával.

SENKI se szereti a kővér embert!

Igy szólott Dr. Copeland, a new yorki egészségügyi főbiztos és busan körültekintett. Maga körül csak kővéreket látott.

— Ez így nem lehet tovább!

Állapította meg azután. Ezen segíteni kívánt Copeland és azonnal, ősi amerikai szokás szerint, kampányt szervezett. Soványító kampányt. A kampányok egyelőre csak szűz tagja van. Ötven férfi, ötven nő. Ennek a száz emberi lénynek, a szegény nőnek és férfiaknak, akiket senki se szeret, november elsejéig összesen le kell adniuk öt-ötzer font hájat.

Ezt akarja Copeland, aki azt akarja, hogy az ő városának a gyermekeit szerszessék. Öt ezer fontot kell nekik összegyűjtenie leadni. Ez alkalmasra teszi majd őket arra, hogy szegény legények és hasznosabb polgárai a hazának.

Egy ilyen kővér ember mégis, sz. tetszik tudni, nehezen mozog, sokat eszik, keveset dolgozik, sokat alszik és így tovább. Egy ilyen kővér emberből sovány embert kell csinálni, a kutyafaját. Utóvégre az állam érdeke is csak számítást hoz valamikor, nem igaz? Mindezek közöttében az ötven férfi és ötven nő összegyűjt a Madison Square Gardenben és elkezdte gyakorlati. Tornázta szépen a kővéreket, nyújtóra másztak, korlátlan nyargalásztak, a lovon lovagoltak, kötelek mentek, ugrottak, futottak, tépték egymást, tépték saját magukat, Gott, olyan lélekemelő látvány volt.

De nemcsak a testükkel erőltették meg magukat. Hogy milyen ételeket kell szegényeknek enni!

A kővérek okulására ide irunk egyet-kettőt.

Reggeli: Grepfrut, vagy szilva, két tojás fehérje, kis só, semmi cukor, semmi vaj, semmi zsír, semmi kenyér, tea, vagy kávé.

Ebéd: Huslevés, négy ounce, főtt, vagy sült hal, nagyon kevés kenyér, semmi vaj, semmi zsír, semmi cukor, spárga toszton, felszeletelt paradicsom, tea, kávé, vagy buttermilk.

Vacsora: Négy uncia huslevés, kis hus, nem zsír, semmi vaj, semmi cukor, kevés só. Főzelék, nem rántással. Thats all!

Arravalóság

EGÉSZEN új tudomány keletkezett, melyet alkalmazott lélektanának is neveznek, a melynek feladata az embernek valamely hivatásra való alkalmasságát, arravalóságát megvizsgálni. A mozgásvizsgálóknak ilyen vizsgálatát már azelőtt is szokásosnak látták, mert vannak úgynevezett színvonalok, illetőleg, akik a színképet nem tudják megkülönböztetni, akiknek száma sokkal nagyobb, mint a laikus gondolkodó és akik ép ezért teljesen alkalmatlanok mozgásvizsgálásra, jelző lámpák igazítására stb. A háború után óriási lendületet adott ennek az új tudománynak. Amerika megvizsgálta lélektani szempontból is a hadseregbe besorozandókat, Németországban és utána most már majd minden államban pedig minden nagy ipari, kereskedelmi centrumban vannak pszichotechnikai intézetek, melyek a hozzá utaltakat megvizsgálják, rendelkeznek-e azokkal a lelki tulajdonságokkal, melyek valamely ipar üzeméhez, kereskedelmi állás betöltéséhez stb. szükségesek. Az a jelszó, kerüljön a védő kísérleteket, megvalósítani az emberekkel, hogy mindenki a neki való helyre jusson. Minden hibás alkalmazás pénzbe és időbe kerül és esetleg emberéletet ront meg. A pszichotechnika tanulmányozza az ipar, kereskedelem stb. szükségleteit, azután tud olyan módszereket, melyek segítségével az illetők speciális arravalóságát megállapítja. Az embernek eszébe jut **Madách**. Az Ember Tragédiájából a falanszteri jelenet, melyben a tudós "a koponya alkatából akarja az egyesek mirevalóságát kitűnőni." Madách nagyszerűen megérte a jövő alakulását, ki akarja csufolni ugyan a falanszteri világot, de átlatja, hogy valami illyesfélénké jönnie kell, mert vége az arany szabadságnak, már nem lehet mindenki, amit akar; a gazdasági életet mindenféleképpen úgy akarják szabályozni, hogy azt a mérhetetlen szűzítést, amit a háború vezetett, az anyagi javakban is, valamiképp helyrehozzák. Az arravalóság megvizsgálását különben már az iskolában kezdik. A tanító-nemesek azt nézi, hogy a gyermek megtanulta-e a lekejt, hanem mielőre rendkívül tehetségesek vannak, merre vonzzák hajlamai, melynek lelki-teszt készségei, mit tanul meg könnyebben stb. Ez utmutatásul szolgál neki a nevelés munkájában a pedagógus tehetségeket esetleg külön osztályba teszik, az elmaradottakat is másképp kell tanítani; de a szülők figyelmeztetést is felhívják vizsgálódásuk eredményére és a szülők azután jobban megvalósítják a gyermekük jövőjét.

A "Szabadság" részére írta: Alexander Bernát

gathatják gyermekük jövőnd pályáját. Így a szülők és az iskola sokkal bensebb viszonyba kerülnek, együtt dolgoznak, egymást támogatják. A tanítóképzésben pedig úgy kell nevelni a tanítójelölteket, hogy az iskolának ezt az új nagy feladatát vállalhassák és végezhessék. A vádalkarikatúrájában van igazság, de rajta kell lenni, hogy ami benne okos és helyes, megvalósíthatassék.

Az azonban — vaj egy nagy azonban. Nem vagyunk még ott, hogy azok a lélektani módszerek, melyeknek alkalmazásától függ ennek a munkának végrehajtása, oly tökéletesek legyenek, mint kellene. Hagyján a pszichotechnikai módszereket, azok megvárakozni, nem szabad nagyon rövidlőtnak lenni. Ezt könnyen megállapíthatom. Erősen kell lennie, az is testi tulajdonság. Leiki jelöltek is megkínálnak tőle, hogy egy váratlan akadály esetén tudjon gyorsan határozni. Azt is kipróbálhatjuk rajta. Nem szabad szórakoztatni lennie, koncentrálni kell tudnia magát. Ha vizsgálódásában imában lévedtem, oktatás közben ez hamar kislél és a baj nem nagy. Más pályára utaljuk. Más iparágakra nézve is vannak elég pontos módszerek. Itt inkább abban fogunk tévedni, hogy esetleg valamire nem valónak minősítjük, holott beletanult volna. Van, aki kezdetben nagyon ügyetlennek bizonyulnak, de hamar tudnak a lámpalázon. De a gyerekeknek ez másképp van. Némely gyermek gyorsan fejlődik — a csoda-gyermek! — azután megáll, míg a lassu fejlődésűek sokszor tovább jutnak. Mindenképp oly tanulóira említsük, akik az iskolában semmit sem értek, de később sokra vitték. A legtöbb esetben az élet a nagy tanító-mester, az tud nevelni! Az erkölcsi tényezők is aránylag későn fejlődnek és nyilvánvalóak meg. Jó, ha a tanító megfigyeli a gyermekeit, de nem jó, ha azonnal tanácsot ad, mint legyen a gyermek. Ebben nagyon óvatossá kell lennie. És nemcsak a gyermek úgynevezett tehetségeit kell figyelni, hanem a gyermek testi-lelki erejét, a szülők helyzetét, a gazdasági viszonyokat és sok egyébét. Az ember mirevalósága inkább az életben, mint az iskolában, vagy a pszichotechnikai intézetben tünik ki. Azelőtt semmit se törődtek ily lélektani vizsgálattal, az baj volt. Most tulajdonképpen biznak benne, ez a jó. A gondos és felvilágosított szülők: az igen jó pszichológiai intézet!

A "Blue Boy" Amerikában.

A híres Gainsborough Amerikába kerül.

LONDONBÓL jelentik, hogy a westminsteri herceg két világhírű képét megvált. Az egyik Gainsboroughnak a Blue Boy című képe, a másik egy női portré, amely a katalógusokban Mrs. Siddons néven szerepel. Mrs. Siddons arcképet Reynolds festette. A két képet a Duveen család vette meg. Duveenék előkelő new yorkiak.

A Duveen familia eredetileg szászötvezer font sterlinget kínált a Gainsboroughért. A herceg ilyen formán nem volt hajlandó a Blue Boyt eladni. Csak azzal a feltétellel, hogy Duveenék megveszik a Reynoldsot is. A kettőt együtt kétszázötven font sterlinget kért.

Mikor először híre ment annak, hogy a herceg ezt a két nagyszerű festményt eladta amerikaiaknak, a dolog nagy szenzációt okozott Londonban művészi körökben. A herceg utkárja a lapokhoz nyilatkozott, küldött, amelyben ezt a vásárt letagadta.

Most azonban már nem lehet a dolgot titkolni.

Ez a képviselés ennek a generációnak a legfontosabb művészi eseménye. A Blue Boyt ki fogják állítani előbb Londonban, három hétig, azután Párisban két hétig, ugy hozzák majd New Yorkba, ahol szintén kiállítják.

A Blue Boy egyike a nagy angol mester legsikerültebb alkotásainak. Az érte fizetett ára legnagyobb, amit angol képért valaha fizettek. 1919-ben a Duveen fiúvérék — a legnagyobb amerikai műgyűjtők — 52,000 guineát, azaz 54,600 fontot fizettek Reynoldsnak "The Beckford Children" című képéért. Akkoriban ezt az árat halhatatlan magasnak tartották.

A Blue Boy képe a westminsteri herceg kollekciójának a legnagyobb értékét.

A Blue Boyt nagyon híres kép. A hírnevet az a rengeteg reprodukció és leírás adta meg, amely az egész világon elterjedt.

A kép a Grosvenor familia örökségéből való. Ezen keresztül függött a hatalmas család várkastélyában, Mayfeiren. A háború alatt a herceg képeit, amelyeket Velasquez, Van Dyck, Titian, Tintoretto, Rubens, Rembrandt, Mengling és Reynolds festettek, egy nyilvános múzeumban helyezték el, mert a hercegi palotát a kormány átvette és a teremben háborús hivatalokat helyezett el. A Blue Boyt ekkor a National Galleryben helyezték el.

Mrs. Siddons arcképe, Sir Joshua Reynolds remek nem világhírű kép, mint a Blue Boy, de ennek a finom portretistának egyik legjobb dolga.

A Blue Boynak érdekes története van. A képet Gainsborough egy vitából kifolyólag festette. A vita központjában több festő, köztük maga Gainsborough és Reynolds állott.

Gainsborough azt állította, hogy lehet olyan kép festeni, amiben a két színnek az összes variációi megjelennek. A többiek, különösen Reynolds, ellentmondottak. Általában elmentem Reynoldsnak, hogy ilyen elv alapján lehessen kép festeni. Abban az időben a valonek még nem volt meg az a nagy szerepe a piktúrában, ami ma van. A vitából kifolyólag Gainsborough megfestette a Kék Fiút, a két összes variációival. A sikere óriási volt vele. Korának összes művészei előtt tekintélyben igen sokat emelkedett ezzel a képpel.

A Blue Boy vámsza öt láb és nyolc inas magas és négy láb széles. A fiúnak, a kép "cimszerplőjének" vékony és finom alakja élet nagyságu. A fiu Van Dyck ruhában van ábrázolva, a nadrág és a rajta lévő szalagok kékek, ugyszintén kék a tunika. A fiu feje főtelen. A jobb kezében azonban nagy kék bársony kalapot tart. A portré háttere erősen szinezett tükör, erősen kék fggel, amelyet itt-ott felhők szakítanak meg....

Kétszer ad, aki gyorsan ad

Most van igazán szükség odahaza az amerikai rokonok segítségére, most amikor tüzelőanyagot élelmiszert és ruházatot kell télire beszerezni. És most könnyű segíteni, mert a korona árfolyama nagyon alacsony.

Küldjön most

mert odahaza nemcsak kapóra jön a pénz, de néhány dollárral az egész család áttelelhet.

Az általunk küldött pénzt a legrövidebb idő alatt kifizetjük, amit a címzett nyugtájával igazolunk. Ami

Felesleges pénze

van, azt ne tartsa odahaza, hanem küldje be hozzánk mint

Betétet

Pénze nemcsak biztos helyen van nálunk, de 4 százalékkal kamatozik és kivánságára kamatosul bármikor visszafizetjük.

Közjegyzői ügyek

pontos és lelkiismeretes elintézéséről híres bankunk.

Hajójegyek

Európából és Európába nálunk a társaság eredeti árain kaphatók.

Utleveleket megszerzünk és rokonainak kihozatalához szükséges okiratokat kiállítunk és hitelesítünk.

Előzékenységünk közismeretes. Tanácsért és felvilágosításért bármely ügyben bizalommal fordulhat hozzánk.

AMERICAN UNION BANK

Németh János, elnök

Főüzlet: 10 East 22nd Street a bankpalotában

Fiókiüzlet: 1597 Second Avenue corner 83rd Street

NEW YORK CITY

AMERICAN UNION BANK

Pénzküldés

Ohazai ügyek

Hazautazás

Kihozatal

KEZDJE MEG KARÁCSONYI és ÚJ-ÉVI Pénzküldéseit MÁR MOST

Mindennemű megbízások e címre küldendők

Gyors, Pontos és Beccsületes Kiszálgálás

RUICKAY JENŐ BANKHÁZA

106 Avenue B, New York, N. Y.

Ennek a képek az eladására igen nagy szenzáció lesz végig az egész világon a művészet kedvelők és ismerők, gyűjtők, kritikuskok, hozzáfértek körében. Már csak azért is, mert a westminsteri herceg Anglia egyik legkedveltebb embere. Amerikában mindenesetre nagy az öröm, hogy a kép ide kerül. Ellenben bizonyos, hogy a dolog Angliában nagy szomorúságot fog okozni.

A herceg elhatározását — amit, nem lehetetlen, nagy lelki tusa előzött meg — a nagy addig teszi indokoltá. Az olyan vagyonos emberektől, mint a westminsteri herceg, hatvan százalékat a jövedelmének veszik el adó fejében.

Hogy a Kék Fiúnak ki volt a modellje, arra vonatkozólag nincsenek feljegyzések.

Megvan a béke.

HATVANHAT szavazattal tizenhét ellenében elfogadta a szövetségi szenátus a Harding elnök által ajánlott és szövegeztet békeszerződést, amely a négy esztendőre fennálló tényleges és később névleges háborús állapotot megszünteti Magyarországgal szemben.

Kis ellenkezés után a hatalmas Egyesült Államok a békeajánlatot nyújtja a kicsi, szerencsétlen Magyarországnak. Az erősebb gladiátor ledobja magáról a mellvértjét és felemeli elesett ellenfelét.

A béke helyreállt a két ország között, két ország között, amelyek között eddig soha ellenkezés nem volt. Vége a háborusokodásnak, amelynek a háttere valahogy sose volt tragikus. Amerika érdekei annyira messze estek mindíg Magyarországra érdekeitől! Az amerikai óriás belevetette magát a nagy európai viharba, pártot ütött Magyarországgal szembe és végzett Magyarországgal, mint ahogy végzett a többiekkel. De a két ország háborúja megett sose volt anyagi érdek, vagy gyűlölködés.

Magyarországon fájdalmas esodálkozással fogadták a hírt, ami arról szólt, hogy a tengeren túli hatalmasság négy millió embert állított fegyverbe San Franciscotól New Yorkig. Magyarországon végig süvített az emulás szele, az emberek megéreztek a végzetet, fejük felett megvillant a kard, amelynek előbb-utóbb le kellett sujtani.

Nekünk, amerikai magyaroknak összeszorult a torunk és könny jött a szemünkbe: mit tehetünk? A helyzetünk tragikus volt. Még a legnagyobb görög tragédairól se találhatott volna ki tragikusabb helyzetet. Soha még egy embercsoportnak történelmileg sulyosabb helyzete nem volt, mint az amerikai magyarságé. Két malomok között öröklődünk, belevetettünk a megpróbáltatások tüzebe és a poklok mindenképp tüze égetett bennünket tisztára. Amit soha nem képzelhettünk el, ami lidéres vad álomnak tűnt volna még a legfantasztikusabb álmódó előtt is, az következett el reánk. Az a föld, ahol születünk, aktuális háborúba lépett azzal az országgal, ahová a vágakozásunk, a szívünk hozott és tartott meg. Öt ezer mérföld fizikai távolság választotta el a két nemzetet és háborúba mentek, eleddig a legnagyobb barátságban éltek egymással és háborúba mentek egymás ellen, a két barátságos idegen, akik eddig csak messziről, elmenőben köszöntötték egymást, most ököre mentek, jöformán azt sem tudták, miért. Ezért volt Magyarországon az Amerika ellenes háborúnak inkább szomorú, mint tragikus jellege. Szinte bocsánatot kértek egymástól az ellenfelek: ne vegye rossz néven, de kénytelen vagyok betörni az ön fejét. Így alakult a helyzet, hiába.

De mi, amerikai magyarok, mi a dolgoknak és eseményeknek egész más tavlatát láttuk, a mi nézésünk végzeteszerű erőszakkal irányult. A testvéreinket kellett látnunk, akik ellen bajonettel mennek a polgártársaink. Az amerikai magyarság becsülettel, történelmi szerepet érezve, példátlan helyzetével teljesen tisztában, állta végig a borzalmas szinjátekot. Igyekezett megtenni mindent, amit meg kellett tennie, amit megtennie kötelessége volt megtenni, mint magyarnak. Segített felépíteni azt, amit kénytelen volt lerombolni. Az amerikai magyarság megtette a kötelességet mind a két oldalon.

Ezért jelent a békeszerződés ratifikálása sokkal többet az amerikai magyarságnak, mint talán magának Magyarországnak jelent. Amennyit Amerikának jelent, annál sokkal többet jelent az amerikai magyarságnak. A nagy Amerikának életében a magyar béke ratifikálása lehet egy izgalmas pillanat, egy nobilis mozdulat lehet, de semmiesetre se állatosan komoly. Nekünk az. Ránk a legnagyobb öröm napja virradt, a mi lelkünk megkönnyebbül, a gondolatunk felszabadul: végre!

A wilsoniak, a ligások, a versaillesi béke hívei ugyan jobban szerettek volna, ha Harding elnök embercserezőt felfogása nem érvényesül. Hogy azonban az ellenvélemény mégis mennyire csekély volt, azt semmi se igazolja jobban a szavazatok arányánál.

Megvan a béke! Az amerikai magyarságnak nagyobb ünnepe még nem volt, mint 1921 október 18. Ez a dátum örökre emlékezetes marad a távoli tereken bujdosó magyarok történetében!

ELINDULTAK A JAPÁN DELEGÁTUSOK AMERIKÁBA

YOKOHAMA, okt. 19. — A washingtoni lefegyverzési konferenciára elindult tegnap az a küldöttség, amely Japánt fogja képviselni. A Kashima Maru hajó kikötőjében óriási tömeg vett búcsút a küldöttség tagjaitól. Ilyen ünnepélyes, lelkesedést nem látott még Yokohama. A kikötőbe vezető utat virágokból készített diadalív díszítették. Viscount Uchida, a delegáció vezetője, állt az ünnepély központjában. Amikor a hajó elindult, fűlsikítő éljenzés hangozott fel s a percekig tartott. Közben a zenekar a japán himnuszot játszotta.

A küldöttség magával vitte a japán kormány írott utasításait, a mikhez tartania kell magát. Az utasításokat a kabinet ülésén szövegezték meg s fogadták el. Az érdekes nyilatkozat egy példányát megkapta a tokiói amerikai követ is.

DEBRECZENBEN

vegyen 7 1/2 vagy 15 akert Olvassa el hirdetésünket.

Nyerges Testvérek

1783 W. 25th Street Cleveland, O.

SULYOSBODIK AZ OROSZ ÉHINSÉGESEK SORSA.

MOSZKVA, okt. 19. — Oroszországban egyre sulyosabb a helyzet, ami az éhínségeket illeti. Januárban bekövetkezik a krízis s minden jel arra vall, hogy nagy tüzfűzárjány fogja kísérni. Ez a véleménye William M. Haskell ezredesnek, az amerikai segélyezés vezetőjének és Dr. Henry Beewkes gyógyászati igazgatójának, akik most tértek vissza az éhínség által sújtott vidékeken, Samarában és Ufában végzett tanulmányútjukról.

Szerintük az orosz kormány képtelen lesz táplálni ezekben a tartományokban a népet s vetőmagot is csak igen keveset juttathat neki. Tizenöt millió ember éhezik többé-kevésbbé s ezekben 25 százaléknem lehet elérni se vonatlat, se más szállító eszközzel. Elsősorban élelmiszert, aztán orvosságot, majd ruhaneműt kell égetőten.

PÉNZE A LEGJOBAN KAMATOZIK ÉS A LEGBIZTOSABB

Kiss Emil BANKHAZÁBAN

133 SECOND AVENUE, NEW YORK.

A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank kizárólagos képviselője az Egyesült Államokban és Kanadában — áll

MÉGIS CSAK LEHET KOMLÓT, MALÁTÁT ARULNI

WASHINGTON, okt. 19. — Mégis csak lehet majd sört főzni otthon, de természetesen hamissággal. Ezután, amidőn a boliba megy az ember komlót, malátát venni; azt kell mondani, hogy paneakere, palancsintára vagy más süteményre kell az. A kereskedők erre azonnal ad, amennyi csak kell. De megtagadja a komló és maláta elárulását, ha azt mondja, hogy sört akar főzni.

A szövetségi hatóság úgy döntött, hogy a kereskedőknek meg kell győzni a szövetségi hatóságot, hogy az ilyen sörfőzési kel-

MEGTALÁLTÁK AZ ELTÜNT SZÖV. PÉNZTÁROST

CHICAGO, okt. 19. — A esődbe került Cooperative Society of America pénztárnokát, Mrs. Edith Stubbs Parkert. Harrison Parkernak, a szövetségi elnökének a feleségét, akit napok óta kerestek a esőtömeggondnok" kinevezési eljárással kapcsolatban, megtalálták Kanadában. Azt hiszik, hogy Mrs. Parkernél legalább is két millió dollár értékű olyan Liberty Bond van, ami a szövetségi tulajdon.

Harrison Parkert tegnap Evans bíró elé állították, hogy a szövetségi ügyre vonatkozóan kihallgatásuk, de a bíró visszautalta az ügyet a esőügyészhez, nem tartván tanácsosnak az ügybe való beavatkozást.

ELRABOLTÁK A MUNKÁSOK FIZETÉSÉT A BANDITÁK.

CINCINNATI, O., okt. 19. — Négy fegyveres bandita utját állta tegnap W. S. Emericnek, a Fay & Egan Co. fagegmunkáló-gépgyár társaság fizető-mesterének, amint a bankból a munkásoknak számt 5000 dollárral a gyárba igyekezett. A rablók elvették Emericétől a pénz tartalmazó dobozt s elmehőkültek.

A rablás a gyár előtt történt a Front és Main Street sarkán. A banditák, akik nem viseltek álcát, automobilon menekültek el, zsákmányukkal.

HA VAN ÖNNEK

takarékbetéte az otthonában, a legbiztosabb és leggyorsabb mód pénzt küldeni a betétjéhez a **K. N. & K.** Money Order rendszer.

Money Order kiállítunk bármely külföldi pénzmennyre vagy dollárokra is és elhelyezük betétünk bármelyik bankban az Ön nevére.

Az Ön saját bankjánál, vagy hajójegytűgyökénél is igénybe veheti K. N. & K. szolgáltatást, vagy írjon közvetlenül nekünk.

Knauth Nachod & Kuhne EQUITABLE BUILDING, NEW YORK "Hetven éve a közönség szolgálatában."

MAGYAROK AMERIKÁBAN

YOUNGSTOWNI HIREK.

VASKO JULIA ESKÜVŐJE.

Hé 19-én volt a Szent István római katolikus templomban.

YOUNGSTOWN, O. — A helybeli magyarság egyik általánosan ismert és közbülsébe kerülő családjában: Vaskó Ferencné családja ünnep volt e hé 9-én, szerdán. Vaskó Julia a Youngstowni Public Library színházban férjhez ment Tausz Gyulához, az Otis and Company üzemelő és broker cég külföldi osztályának vezetőjéhez.

Az esküvő a Szent István római katolikus templomban folyt. A szertartást Várkonyi Sándor plébános végezte, aki magyarsághoz való érdeklődését az Otis and Company üzemelő és broker cég külföldi osztályának vezetőjéhez.

NYUGTÁZÁS.

Az America's Making kiállítás magyar csoportja javára befolyt adományok.

Október 29-én nyílik meg New Yorkban az a két hétre tervezett kiállítási ünnepség a Park Avenue és 34-ik utca sarkán levő nagy kaszárnyában, melynek célja annak a bemutatása, hogy a világ minden tájáról bevándorolt 32 nemzetiségűnek mi mindent köszönhet Amerikának.

Az amerikai magyarságon áll, hogy a magyar csoport melőtt foglalja el az öt megilletéi egyik első helyet az Amerikai felépítő nemzetiségek sorában.

Az America's Making csoportjának pénztárnoka, Eördög Elemér, toledói r. kath. plébános, az alábbi kimutatást küldte be a Szabadsághoz a hozzá beérkezett adományokról:

Toledói Szt. István Egyll. \$20.
Toledói Szt. Imre Egyll. 10.
Toledói Szt. László Szövetség. 10.
Toledói Szt. Margit Szövetség. 5.
Máté András, Toledo, O. 1.
Fábos Mihály, Toledo, O. 1.
Vaskó János, Toledo, O. 1.
Passaic magyar ref. Egyház. 25.
Northamptoni, Pa., magyar r. kath. Hitközség. 2.
Verhovay Ségély Egyll. 143. fiókja, Punxsutawney, Pa. 10.
New Yorki magyar r. kath. Hitközség. 25.
Bridgeport és vidéke magyar ref. Egyház. 10.
Dr. Csérna Endre, Cleveland, O. 10.
Verhovay Ségély Egyll. 226. fiókja, McKeesport, Pa. 5.
Gróf Majláth József Egyll. Conneaut-Harbor, Ohio 5.
Buffaloi magyar r. kath. Hitközség. 20.
Ft.ö Boelm Károly, Buffalo város magyar plébánosa. 5.
Carteret és Chromei ref. Egyll. 10.
Verhovay Ségély Egyll. 20. fiókja, Fairport-Harbor, O. 5.
Homesteadi, Pa., Szt. Illes magyar gör. kath. Hitközség. 10.
Hizsnay János, Danburg, Conn. 5.
Passaic magyar r. kath. Hitközség. 25.
Verhovay Ségély Egyll. 192. fiókja, Middletown, O. 5.
Newark magyar r. kath. Hitközség. 10.
Peekskill, N. Y., Első magyar betegs. egyll. 5.
összesen. \$253.

PENNSYLVANIAI HIREK.

Közi: Pathay István pittsburghi irodavezető.

Születés.

HOMESTEAD, Pa. — Szeibert György, Máramaros megye, huszti illetőségű kiváló honfitársunk kedves neje, szül. Szavkó Mária szep. 8-án egy szép egészséges fiúgyermekkel ajándékozta meg. A keresztelési szertartást Szabó Miklós g. kath. lelkész végezte. A keresztelésben az újszülött Ernő Jenő nevet nyert. Keresztelői Markovics Imre és neje lettek.

Szerencsétlenség.

HOMESTEAD, Pa. — Végzetes szerencsétlenség áldozta lett Ivanosó György homesteadi honfitársunk. Folyó hé 12-én napi munkája végzetlenül egy üzembe ment bevasárolni, oly szerencsétlenül haladva át a Penna vasúton, hogy az átrogogó vonat elgázolta. Temetését Holozsnyay Elek esperes lelkész végezte. Szerencsétlenül járt honfitársunk családja ember volt s talán egy egyetbe tartozott.

REGISZTRÁLÁS

Lár csak két napja van a regisztrálásra, aki nem regisztrál, nem szavazhat.

FÉRFIAK BIZALOMMAL fordulhatnak tanácsért hozzánk, levélileg is.

(Válasz titoktartás mellett.)

MEGVÁLTO GYÓGYSZERTÁR

2017 W. 25 Street, Cleveland, O.

BARANYÁBA

és a felszabadult Somogy és Tolna megyékbe, valamint egész Magyarországra és a megszállott ország-részekbe

PÉNZT

a legelőször napi árfolyam és felelősség mellett küldünk. Keressen fel személyesen! Magyarul beszélünk!

OTIS & CO.

34 CENTRAL SQUARE, YOUNGSTOWN, O. A Realty Trust Company Első Emelete.

Koronákat és készpénzdollárokat sürgönyileg vagy posta útján

teljes jótállás mellett, legelőször napi árfolyamon, legelőszörban utal át Magyarországra vagy a világ bármely részébe

Csipő Lajos

pénzküldő és hajójegy irodája 477 State Street, Perth Amboy, N. J. S. S. GOJDICS, Manager. Hajójegyeket minden vonalra a társaság eredeti árain eladok. — Kényelmes, gyors utazást biztosítok.

BANK-BETÉTEKET PÉNZKÜLDÉMÉNYEK

olfogadunk és arra kamatot fizetünk Magyarországra és a megszállott területeire a legelőször napi árfolyam mellett továbbítjuk. DOLLÁR-ÁTUTALÁS a címzettnek készpénzben dollárokat fizetünk ki. HAJÓJEGYEKET — az összes hajóvonalakra, a társaság eredeti árain, szükséges Nyilatkozatokat pontosan és gyorsan készítjük el.

MOKRAY TESTVÉREK BANKHÁZA

150 SECOND STREET, PASSAIC, N. J.

Készüljön Karácsonyra

A magyar asszony házában kétség a szép karácsonyi. Nálam készíthető a legjobb vázra előnyömet mindenteljes kézimunka. D. M. és Royal Society-féle borsborsó és himnuszok való.

PAMUT ÉS SELYEM. Sweaternék, harisnyának és sapkának való.

BERLINER HARASZT. Bébkéni való gyönyörű set-ek, sebben horogolt sapkák, kis papucskok. Sweaternék stb.

Kérjen képes árjegyzéket, ingyen és szívesen küldöm. Pontos címem:

BÉLA GREEN Embroidery Manufacturer, 1787 Amsterdam Ave., NEW YORK CITY.

EGYHÁZI ÉRTESETÉS.

A Congo, O. és környéki hívek értesítettek, hogy Drakes-templomban okt. hó 23-án ünnepi istentisztelet tartunk, melyen az új bori háladásért az Ur asztala is megterítettik. Készítsék magokat a hívek s minden nagyobb számban jelenjenek meg ez alkalomra, mert az istentisztelet után közgyűlést is tartunk.

Tököllyi Ferenc, ref. egyházi jegyző.

SCOTSDALE, PA. HIREK.

Közi: Szpiszák Mihály helyi képviselő.

Megindult a munka.

Tíz hónapja teljes telenség után a napokban megnyitotta a Scottdalei Furnace Co. Egyelőre a régi munkáit veszi vissza, de pár hét elteltével kiállítás új munkáit felvételére is. Már a többi helyi gyárak dolgoznak teljes erővel.

MÉRÉG GYÁRAK.

Egy neves amerikai orvos egy legutóbbi írott cikkében ezeket mondja egy orvosi folyóiratban: "Az emberi test egy mérég-gyár. A test 24 óra alatt eleget mérget termel arra, hogy megöljön bennünket, ha a levezető csatornák eldugulnának, vagy nem működnek. Annira ártalmas az egészségre és az életre a mérgezés, hogy nem egy, hanem öt csatornára van szükség annak eltávolítására, illetve a szervezetből való kiválasztására: tüdő, bőr, vesék, máj és belek. Ha azok nem működnek tökéletesen, akkor több és több marad a mérgező anyag a szervezetben, és ez okozza a legtöbb, ugyazulban minden esetben a betegségeket". Ez tisztán bizonyítja, hogy mennyire szükséges a Triner's Bitter Wine.

Az egészséges tiszta szervezetet. Jelen s a Triner's Bitter Wine tisztítja és tisztán tartja azt. Eltávolít minden székletben anyagot a belekből és az egész vérkeringést felfrissíti. Ha nincs házáni Triner's Bitter Wine, majd meg meg ma gyógyszerésznél, vagy gyógyszerkereskedőnél. 246

HALA LEVEL

Tisztelt Uram! Fogadja hála köszönettel, amiért Önnek tartozom. Hét évig szenvedtem a szívemben. Azt is elhiszem, hogy Önnek is van hasonlója. Csak az Ön által feltalált Szabó Liniment után teljesen ki-együltam. Hátor vagyok saját fényképet, ha meg akarja nézni. Szabó Liniment, 16 1/2 oz. üvegben. Készítette: Szabó Varga Gyula, 204 Sumner St., New Brunswick, N. J.

KÖSZÖNETNYILVANÍTÁS.

Alulírottak köszönetet mondunk a Prudential Life Insurance Co.-nak, valamint annak vezető képviselőjének, Moncport Imre urnak, kinek közbenjárására néhai kedves fiunk, Lajos után járó baleseti joggal összekevert kötvény szerinti kétezer dollár pontosan kézhez vettük. Isten áldását kérjük ezen intézet további működésére s minden ismerősünknek és barátunknak tiszta szívből ajánljuk ezen komániát. Tisztelettel

Kimány József és neje, szül. Képes Katalin, 345 Howard Ave., Bridgeport, Conn. 246

Házias magyar koszt!

Kitűnő jó italok! Magyar cigányzene!

H A Z A M k á v é h á z

1647 Larrabee Street, Chicago, Ill.

DISZNÓTOR most szombaton.

Házilag készített kolbász, disznósajt, hurka, stb. Mindenkit szívesen látunk. Tisztelettel

Iró és Bíró

tulajdonosok. 234, 40, 46, 52, 58

DEBRECZENBEN vegyen 7 1/2 vagy 15 akert

Olvassa el hirdetésünket. Nyerges Testvérek 1783 W. 25th Street Cleveland, O.

Dickenson County Bank, Inc. DANTE, VA.

PÉNZTALVÁNYOK és pénzek küldése posta vagy telegraph útján a világ minden részébe. PÉNZBETÉTEKRE négy per cent kamatot fizetünk. FORGALMI TÖKE több mint egy millió dollár. KEZDJE MEG BETÉTJÉT — MÉG MA!

Chicago és környéke

Chicago Iroda: 552 WEST NORTH AVENUE HANNOVER BUILDING, ROOM 210. Telefon: Diversey 4670.

MEGHÍVÓ

A CHICAGOI MAGYAR ÖNKÉPZŐ és DALKÖR 1921 OKTÓBER HÓ 30-ÁN Vasárnap délután pont 4 órakor a North Side Turner Hall-ban (822 North Clark Street, Chicago Ave. közelében.) Színehozza Amerikában először a "MICI ÖRNAGYA" című 3 felvonásos nagy ének és táncos operettet.

Irta: Kálmán Andor. Zenéjét szerette: Kramer Gdén. Rendező: Faragó Zsiga, KARNAGY: Kovács Károly

Verbovaskyné Klacsman Irén urnó, Jilly Stibinger Margit urnó, Chany Mártonné urnó, Faragó Zsiga, a nagyváradi színtársulat v. tagja, Kenessey József, a new yorki színtársulat v. tagja, valamint a legjobb műkedvelők közreműködésével.

ELŐADÁS UTAN TÁNC Chicago és környéke öszmagyarságát, ugyszintén jóbarátait és ismerőseit tisztelettel meghívja A RENDEZŐ BIZOTTSÁG. HELYÁRAK: \$1.25, \$1.00 és 75c, előadás után a tánchoz 50c, a War tax beszámítva.

Chicago és környéke.

Chicago Iroda: 552 WEST NORTH AVENUE HANNOVER BUILDING, ROOM 210. Telefon: Diversey 4670. Közi: LÁSZLÓ H. LEÓ, A SZABADSÁG CHICAGOI IRODAVEZETŐJE. Meghívott: Takács István. Branch Office: 552 WEST NORTH AVENUE HANNOVER BUILDING, ROOM 210. Telephone: Diversey 4670.

A CHICAGOI EGYETEMI KÖR BÉKEBANKETTJE.

CHICAGO, Ill. — Gyönyörű keretek között folyt le múlt szombaton este a Chicago Magyar Egyetemi Kör bankettje, melyet az Amerika és Magyarország közötti béke megünneplésére tartott meg. A bankett az Atlantic szálloda "Garden Room"-jában folyt le és jelen volt a chicagói magyarság szinte minden tagja, az összes egyetlek elnökei és titkárai, kiket az Egyetemi Kör vendégül látott és számos amerikai elköteletség.

A gyönyörű, nagy termet teljesen betöltötte a szép közönség. A kitűnő vassora után Dr. Baráth, a kör elnöke, méltatót a jó átgondolt szép beszédben a magyarság történetét, történeti jelentőségét, kulturáját, nagy embereit, kiket az emberiségnek adott és ebből az a következtetést vont le, hogy Magyarországi ki fog bontakozni mai általán helyzetéből és ismét a régi dicső szép, szabad és nagy országa lesz, mint volt. Ezután átadta a toasztmesternek, Singer Berthold tanár, spanyol konzulnak az est vezetését. Először Iszák Ignác lett szóháza felhívja, ki megragadva az alkalmat, hogy oly sok egyet vezetője volt jelen, felszólította őket az összetartásra, példadadul az óhazaiaknak, hogy ilyenképen megtörjék a turáni átkot. Majd Timkó Pál, a Betegsegélyező és Társalgó Egyll. elnöke beszélt, ki ugyancsak összetartásra buzdított és azon reményének adott kifejezést, hogy az ily alkalmak többször is meg fognak ismétlődni. Ezután Füzsi, east chicagói volt bírú beszélt igazán szépen és buzdítóan, biztatva a további megfeszített munkára szülőhazánk érdekében, mely munkának meg is lesz a gyümölcse. Ezután felszólította a toasztmester a híres jelenlévő béke-aposit, Schwimmer Rószát, ki magyar és angol nyelven beszélt, kifejezést adva meggyőződésének, hogy a népek között nem volt szükség békekötésre, hisz azok soha sem akartak háborút, az csak néhány ember műve volt, biztos, hogy munkával és összetartással ismét visszanyeri régi fényét az anyaföld. Majd Dr. Bárándy Oskár, az egyet south bendi vendége beszélt. Azt mondja, hogy amit röviden akarsz elmondani, mond el versben. És felolvastam igen hangulatos, szép költeményét, melyet ez alkalomra írt. "En is tudtam imádkozni." Majd Dr. Baráth beszélt még szívesközlően a jelenlévőköz. Ezután asztalt bontották és átvonultak a szálloda tánctermébe, hol vidám zene és ének mellett éjfél után maradt együtt a szép közönség. Meg kell említenünk, hogy Radanovics ének-tanár nagy tanítványa néhány szép angol szótart énekelte itt a vendégek mulattatására, míg később Kovács Károlyné énekelte remekül két dalt, Kovács Károly, a Chicagóban megtelepedett jónévi magyar zeneköltő darabjából, melyeket a szerző kísért zongorán.

A Chicago és Környéke Női Bs. Egyll. Mulatsága.

A Chicago és Környéke Első Magyar Női Betegsegélyező és Társalgó Egyll. 1922 január hó 29-ikén, vasárnap délután a Stancsik Hallban, 205 East 115-ik St., tartja meg 20 éves fennállásának jubileumát. Az egyll. ezen alkalomból fényes ünneppel rendez, remek programmal és színelőadással és a nőegylet vezetősége ez uton is felkéri a többi egyll.eket, hogy ezen a napon ne tartsanak mulatságot, hogy ezen a nagyfontosságú ünnepélyen minél többen jelenhessenek.

FIGYELEM!

Ha Önnek hajójegy van szék-egyre, vagy pénz akar küldeni bármely országba, vagy bankba, ha bármilyen törvényes közjegyzői iratra van szüksége, forduljon Fekete és Fia 17 év óta fennálló üzletéhez.

FEKETE ÉS FIA

1957 West Grand Avenue, Chicago, Ill. Fiók iroda: FEKETE és KASSAY 9328 Cottage Grove Avenue.

Sürgönyi Pénzküldést

Magyarország bármely részébe 3-4 nap alatt fizetünk ki. posta útján körülbelül 3 és fél hét alatt.

Ha valakit ki akar hoztatni, forduljon hozzánk bizalommal, mert mi elintézzük az összes teendőket.

Jugoszláviai küldeményeket saját irodánk útján fizetjük ki, a legelőszörban és legpontosabban.

HAJÓJEGYEK az összes vonalakra.

Irjon, vagy jöjjön személyesen alant címre: J. Herzog & Co. 534 W. North Ave., Chicago, Ill. Telefon Diversey 5428. c. áll.

Az önképző és Dalkör Színelőadása.

Már megírunk előbb is, hogy október hó 30-án a Chicagói Magyar Önképző és Dalkör

MEGHÍVÓ!

A CHICAGOI MAGYAR ÖNKÉPZŐ és DALKÖR 1921 OKTÓBER HÓ 30-ÁN Vasárnap délután pont 4 órakor a North Side Turner Hall-ban (822 North Clark Street, Chicago Ave. közelében.) Színehozza Amerikában először a "MICI ÖRNAGYA" című 3 felvonásos nagy ének és táncos operettet.

Irta: Kálmán Andor. Zenéjét szerette: Kramer Gdén. Rendező: Faragó Zsiga, KARNAGY: Kovács Károly

Verbovaskyné Klacsman Irén urnó, Jilly Stibinger Margit urnó, Chany Mártonné urnó, Faragó Zsiga, a nagyváradi színtársulat v. tagja, Kenessey József, a new yorki színtársulat v. tagja, valamint a legjobb műkedvelők közreműködésével.

ELŐADÁS UTAN TÁNC

Chicago és környéke öszmagyarságát, ugyszintén jóbarátait és ismerőseit tisztelettel meghívja A RENDEZŐ BIZOTTSÁG. HELYÁRAK: \$1.25, \$1.00 és 75c, előadás után a tánchoz 50c, a War tax beszámítva.

Jegyek kaphatók: A Szabadság irodájában, 552 W. North Ave., I. Herzog & Co. hajójegy irodájában, 534 W. North Ave., a Magyar Tribune irodájában, 2207 Clybourn Ave. — West Pullmanban: Berék Pál üzletében, 902 W. 119th St. — Burnsideon: Kassay Károly hajójegy és pénzküldő irodájában, 9328 Cottage Grove Ave. és a Kör összes tagjainál.

Immigrant State Bank

343 W. NORTH AVE., CHICAGO, ILL. Sedgewich Street sarkán. Tisztelettel meghívja a Chicago és környékbeli magyarságot az új bankhelyiség megtekintésére, ahol takarékbetét, pénzküldés, hajójegy és közjegyzői ügyeket a legnagyobb bizottság mellett bonyolíthatják le. Biztonsági pénzszekrények (Boxok) egy évre 3 dollárért bérelhetők. A Chicagói Magyarok Első Állami Bankja.

Korona vagy Dollár

Magyarországra, Csehoszlóvákiába, Romániába, Jugoszláviába és Európa bármely részébe gyorsan és pontosan továbbíthatunk. Eladunk Hajójegyeket az összes vonalakra. UTLEVÉLT innen az órázba és onnan vissza, továbbá MEGHATALMAZÁSOKAT megszerezünk ügyfeleinknek. Megbízható felvilágosítást szívesen megadunk. Magyarul beszélünk és levelezünk. A magyarok ügyeire külön gondot fordít.

State Commercial & Savings Bank

1935-39 Milwaukee Ave., Chicago, Ill. (Közel a Western Ave.-hez) Irodai órák: Délelőtt 9-től délután fél 5-ig. — Hétfőn, csütörtökön és szombaton este fél 9-ig.

L. KAUFMANN & CO. STATE BANK

114 N. LA SALLE ALLAMI MAGYAR BANK. DOLLARKIFIZETÉSEK postán és kábel útján. HADIKÖLCSÖN PAPIROKAT: amerikai Liberty Bondokat, Magyart, Jugoszláv s Csehoszlóvakot vezünk és eladunk. PÉNZKÜLDÉS a világ minden részébe a legelőször napi árfolyam mellett. HAJÓJEGYEK minden vonalra. TAKAREKBETÉTEK 3% kamatozásra. — Visszafizetés bármikor, felmondás nélkül. A CHICAGOI MAGYAROK KÖZPONTI BANKJA. Forduljon hozzánk bizalommal.

Imperfect in original

MI UJSÁG A SZÜLŐFÖLDÖN?

MAGYAR TUDÓSÍTÁSOK BUDAPESTI JELENTÉSEK ONNAZI UJSÁGHIREK

AHOL TÖMEGESEN CSATTANAK EL AZ UTCAI POFONOK

Rusinszkói erkölcsök. — Inzultált hírlapíró. — Utónálló műkedvelők, akik nincsenek meglegedve a kritikával.

BEREZSÁSZ. — Közismertek a szelős vészhelyzetek hazában a rusinszkói erkölcsök. A Suhajok földje messze földön beszéllet magáról. Egy idő óta azonban új típusú nemcsak az erdőben tevékeny Suhajok és támadják meg a tisztességes, gyantalan emberek, hanem jól vasalt nadrágban, maucak intelligens uraknak tartó fiesurakra is ráragadnak az erdei rablók erkölcsök és maguk is utónállóknak csapnak fel. Ezek a fiesurak azonban nem az erdőben követik Suhaj Nikolt példát, mert hiszen ottan ez veszedelmes dolog és esetleg esendőségével is lehet találkozni, hanem a szelős városi aszfalton mutatják meg, hogy ki milyen helyre kerül. Természetesen hősiességük nem terjed odáig, hogy egyedül melesskednek, egy uszacsak egyedül nem emberrel szembeállnak, hanem jól elkészített terv szerint egész rajban támadják meg a támadóikat.

Nap-nap után érkeznek hírek Rusinszkó utcai inzultusokról, úgy, hogy ma már ez is okozó tényező Rusinszkóban, de a mostani eset a maga nemében páratlan és olyan brutális, hogy az egész országban is megbotránkoztat. A minap fiatal, éretlen diákoknak felhúzták az orrukat, mert állítólag Dr. Strauszman József hírlapíró, több fősáros lapnak munkatársa, őket ki nem elégítő kritikát írt egyik műkedvelő eladásukról. Úgy látszik azért felháborított nagyon a Berezsászból megérkező hírekről, mert abban nem az utca a szereplő főszereplő, hogy ok kiválóbb emberek, mint Caruso és több szimfonikus, mint Beregi Oszkár és ezért a hírlapíró, midőn az utca-gyantalanul állott, megtámadták és előre elmozdított terv szerint inzultálni akarták.

Az újsáíró tevékenysége miatt azonban a jól készített támadási terv rosszul sült el, amennyiben Dr. Strauszman hírdíjazását megérdemelt támadói közül Newell Miklós orvostanhallgató és Ballányi Miklós gyógyszerészgyakornok jól megfogozta és mielőtt még a főbbek is a macskát mecsapkák volna, mind a hatan hősiességgel, így csak Newell Miklós és Ballányi Miklós vitték el a helyszínről a pofonok nyomát ugyanis mindketten ábrázatukon két folt alakában egy ideig viselhetik.

Az egész városban egységként mebotránkozással tárgyalták az érdekes eseményeket viselkedését, a melynek kiülbömb meg a bíróságon lesz folytatása. Az újsáírósindulatus is a maga részéről szintén méltó megfont, hogy ilyen országunkok becsületét uszacsoktól munkájukban ne akadályozhassanak.

Hol végződnek Magyarország most megállapított határai.

CSONKAMAGYARORSZÁG IDEIGLENES DÉLI HATÁRA.

Egy demarkációs vonal, ahol a határrendező bizottságnak sok javítani való dolga akad.

Az egyik magyarországi vidékről s a Drávát a határ. Alsó-dómorunál éri el.

Zalamegyében a határ keletre megy Kebeleszentmártontól, Zsitkóctól, Göntérháztól, Hidvégtől, Cséntől és Pineőtől, de nyugatra Lendvajakabfától, Bődeháztól, Gáborháztól, Dedestől és Lendvajalutól (az utóbbiak a magyar területen maradtak), Lendvajalutól a Lendva-patak, majd a Mura a határ.

Somogyországban a határ a Dráva, illetőleg a régi magyar-horvát közigazgatási határ, akként azonban, hogy a határ a gyékényes-kaproncai vasúti hídtól 1500 méterrel délre megy el s hogy a gyékényes-baresi vasút mindenütt magyar területen megy el s így Góla állomás is magyar területre esik, habár ott a vonatnak nem szabad megállnia.

Baranyamegyében a határ előbb a Dráva, majd a határ északkeleti irányában átszeli a megyét akként, hogy északra megy el Torjánától, Lőcsőtől és Bengőtől, de délre Kassától, Beremendtől s annak vasúti állomásától, Illocskától 3 kilométerrel nyugatra vonulva el, szelők területen hagyja Baranyavárt; Ivándárdát, Sárkot, Udvar és Izabelföld a vasúttal magyar maradt, míg Főherceglak a vasúttal, Rütt és Dályok a re hivatalos lesz az egész díszes galériát, egy másik pedig sópánkodva sánajozott fiatal házas léte: "En sem publikummal képzeltém el a mézeshegyemet!"

Rigó Jancsinál, a híres és hírhedt cigányprimás felesége is itt lakik. Kétféle a legutolsó baraboktól, ott láttuk őt az ajtó előtt vékák előtt kuporgóin.

"Ide jöttöm, uraim!" mondta keserves pillantással és már mesélt is urának sikamlós kalandjait, amelyek az Ezeregy éj regéiben konkurálnak.

"Megirtam élettörténetemet!" s levelet vesz elő, amelyben amerikai érdekesoporttal tárgyal, kik filmré irják és rendezik a változatos, tarka jelenéseket, amikor Páris előlök hoteljében nyakonszítják a Jancsi primást...

"Ha kezembem lesz az előadás joga, majd virradnak még rám jobb napok!"

Távországban még utánunk kiáltotta:

"Most küldtem el a fényképeket, hogy kosaraim is rajt legyenek a filmen, hadd lássam meg a világot is, hogy Rigó Jancsinál barabokt árul..."

"Rosszul ment itt a sorunk Kaposban, elmentünk Nagyátrára, ott még rosszabb volt, amikor visszajöttünk, már csak itt kaphattunk lakást!"

Tovább mentünk az egymás hegyére-hátára dobált lim-lom között. Az egyes "lakásokat" sülölt, ágy, tüzelőfarkas, nyulakreze választja el egymástól.

"Néha bizony főleg is van!" mondja vakarozva egy favágó. A másik barab még piszkosabb. Füst égett büze facsarja orrukat!

"Hát bizony kérem, jobb a vagonlakásoknak, mert ott legalább mindenki ur a maga portáján, de itt még azt se mondhatja az ember, hogy ez az én szemétdombom!" doboz egy muzsikós cigány.

"Az Isten csak az esőtől ment sen meg bennünket, mert akkor meg a dumánk is átzúlik!" meséli valaki.

Akaszófaburor is van kiváltképp a cigányok között.

Vigyorgva mutat egyik "fűstös" feleségére: "A keresztelő..."

ÖRÖK SZELEM, LEÁNSZÓKTETÉS ÉS ÖNGYILKOSSÁG

Szőkés kocsin faluból a városba. — A mindenhátó szerelem újra áldozatot követelt.

VESZPRÉM, október 4. — A veszprémei Csendespusztán koremszóné volt Schwarz Bernátné, akinek férje pár hónap előtt meghalt. Az asszony tovább vezette a koremszót a falu lakossága nagyon meg volt elégedve működésével.

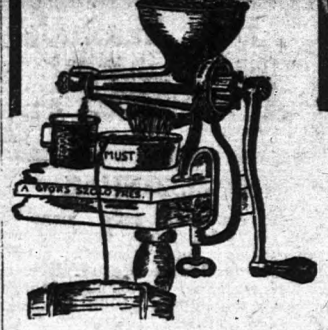
Fazekas Péter nagyon sokat járt a koremszóna és sokat forgolódott Schwarzé Ilona leánya körül. A legény, jómódu gazda fia, belezeretelt a csinos, fekete leányba, aki szívesen is fogadta az udvarlást és sokat sédált Fazekassal városnap délután.

Schwarzé nem látta szívesen ezt a dolgot. Nem volt neki Fazekas Péter ellen semmi kifogása, de városba akarta lenyínti férjéhez adni, urallszonyt akart nevelni belőle. Ezt egy szép napon, amikor Péter tőle Ilona kezét megkérte, meg is mondta a fiának.

Elkeserítette ez Pétert nagyon. Kiváltképpen azért esett neki rosszul, mert otthon szülőivel igen nagy harcot vívott. Szület nem akarták a házassághoz beleegyezésüket adni, azonban a legény öngyilkossággal fenyegette, végre az öregek azt mondták, nem hajlícsak meg meglezsek valahogy és áldásukat adták a készülő frigyesre.

Ezután a nagy eredmény után jött a Schwarzé tagadó válasza. Sirt az Ilona, busult a Péter, végre elhatározták, hogy megszökönek. Kocsira ültek és elindultak Veszprém felé. Schwarzé felfedezte a szökecs, értesítette a csendőrséget, akik érinkezték léptek a veszprémi rendőrséggel és a szökecsket egy veszprémi fehérlőben elfogták.

Othon Ilonát az anyja szobájába csukta és kijelentette, hogy soha nem adja Fazekas Péterhez. Péter amikor ezt a kijelentést meghallotta, kiment a mezőre és egy katonai revolverrel feljéltette magát.

AUTO SZÜLŐPRÉS

A tökéletes, gyors szülőprés. Ne vesződjön kézi préseléssel vagy szakkal. A gép árat megtakarítja az első használatnál, mert több levelet és gyorsabban présel, mint minden más gép. Ezzel a géppel óránként 50 kvart szőlőt préselhet. Mint a gép mutatja: közepesen adja ki a mustot, a végén a tökélyt. Egy gumicsővel elvezetheti a kiperéselt levelet nagyobb edénybe, vagy hordóba. Nemcsak szőlőt, hanem paradicsomot, epret, vagy bármely más gyümölcsöt préselhet vele. Szabályozható durvább, vagy finomabb préselésre. Könnyen szétszedhető, kezelhető, tisztítható. Legfinomabb anyagból van, nem kopik, nem rozsdásodik, nem törik. A gép magassága 13 1/2 inch, súlya 14 font. Bárhová szállított erős ládába csomagolva.

A gép ára teljes felszereléssel, egy társzakkal együtt \$9.95

FIGYELEM!

Mindenki tudja, hogy a szőlőprésre most nagy szükség lesz, rennde meg most, ha kell, kéndél legyen.

Utánvéttel nem szállítok! Rendelésével együtt küldje be a pénzt!

Emil Nyitray
224 EAST 19th STREET,
NEW YORK, N. Y.

UNITED AMERICAN LINES

JOINT SERVICE WITH HAMBURG AMERICAN LINE

A LEGROVIDEBB UT Kétség-Európa országába az alanti új hajók: Mount Clay Okt. 27. Mount Carroll (új) Nov. 10.

A hajók New Yorkból indulnak a 3-ik számú North River- Pier-től a West 46-ik utca közelében.

2, 4 és 6 ágyas kabinok, dohányzó, ebédlők és sétálókra alkalmas fedeltetek állnak kizárólag a 3-ik osztály utasok rendelkezésére. — Felvilágosításért forduljon bármely meghatalmazott ügynökhöz, vagy a címre:

39 BROADWAY NEW YORK, N. Y.

HOLLAND AMERICA LINE

Legjobb és dírekt összeköttetés MAGYARORSZÁG minden részére. Kitébő látás a 3-ád osztályon. HAJÓINDULÁSOK NEW YORKBÓL:

Noordam Október 29. Rotterdam November 12. Ryndam November 19. Nieuw Amsterdam November 26.

Legfeljelséért írja az alanti címre:
Holland-America Line
26 State St., New York City.

EUROPÁBA

Jó összeköttetés Magyarországgal, teljes és bőséges élede-Elkülönböztetett osztály fedélzetes szolgálatban. Jó szeszé kenyelmével.

RED STAR LINE

Hetenként hajóindulások New Yorkból a North River 58-58 Pier-jélől.

KROONLAND (Plymouth, New York) Okt. 22.
FINLAND (Hamburg) Okt. 29.
ZEELAND (Hamburg) Nov. 5.
SARLAND (Hamburg) Nov. 12.

AMERICAN LINE

Hamburgba és Danzigba Cherbourg-on át. Okt. 22.
MONGOLIA (Cherbourg) Okt. 29.
MANCHURIA (Hamburg) Okt. 29.
MINNEKAHA (Hamburg) Okt. 29.
(Tengeri út egész Lengyelországra.)

WHITE STAR

ADRIATIC (Cherbourg) Okt. 22.
OLYMPIC (Southampton) Okt. 22.
GADRIC (Liverpool) Okt. 22.
NEW VEDIC (Cherbourg) Okt. 22.
NEW YORK és BOSTONBÓL az AZÓRI SZIGETEK, GIBRALTAR, NAPOLY és GENUÁBA.

GOTHLAND (Cherbourg) Okt. 22.
INTERNATIONAL MERCANTILE MARINE CO. (120 hajó, 1,300,000 tonnatartalom.)
9 Broadway, New York.
Vagy a helyi ügynökhöz. K. c. z. 411.

RIGÓ JANGSI ELSŐ FELESÉGE KAPOSVÁROTT BARACKOT ÁRUL.

Az Árpád-utcai nyomortanya. — Husz család összeszűfolyva a barak egyetlen helyiségében. — Akiknek helyzete még a vagyonlakkénál is siralmasabb. — Rigó Jancsi felesége barackot árul.

KAPOSVÁR, okt. 4. — Emberei fantáziával el nem képzelhető nyomortanyákon kalauzolt bennünket ma végig szives készséggel Gundy János túzóltó-főparancsnok. Az Árpád-utca házóra előtti téren, a túzóltó lakत्या mögött, a volt cs. és kir. hadikórház üdülő betegeti részére épített barakkok közül háromt szükségelakásokká alakították át a város. Ezeket jártuk ma végig, hogy az így nyomorgó emberek szenvedéséről képe rajzoljunk olvasóink elé.

Béleltünk az első barakba. A tágas helyiségben alig lehetett mozdulni. Szorosan egymás mellé rakott butorok főkkelgéből asszonyok, lerongyolódott, sápadt arcú gyermekek didegő szerege, bámész szemekkel néz ránk.

"Hányan laknak itt?" kérte Gundy egy tőpörödött anyóka-

GIÓTTÁLLÁS 20 nap alatti eredményről

Nuga-Tone

Építse fel egészségét és erejét ezen nagyszerű életerő fokozóval.

Gyengének, idegesnek, általánosan lejártnak érzi magát — fáradtan testben lelkében? Szenved a kelletlen hányásban, lezsongult diétájában, a kelletlen talánság gyötír? Ha igen, kísérje meg a Nuga-Tone-t. Kitébő elnyitja, lejárta és nöki kezelésére. Ha tényleg hatásos, elnyitja, lejárta és nöki kezelésére. Ha tényleg hatásos, elnyitja, lejárta és nöki kezelésére.

A Nuga-Tone először emésztéshány, étel, feloldás, székrekedés és egyéb problémák kezelésére. Kényen hű, nyelvé után bevonódik, lélegzete rózsaszín, vére ritka és viszonyos, vérkeringése lusta, arcánál akákos, szeméi fénytelenek és gyengék. Ha így van, úgy sohasem fog legatosser segíteni rajta és nem ér el eredményt a körlelel kísérletével. A Nuga-Tone épp a szükséges esszenciát tartalmaz, amely a szervezetet megújítja, erősíti és helyreállítja. A Nuga-Tone épp a szükséges esszenciát tartalmaz, amely a szervezetet megújítja, erősíti és helyreállítja.

A KÉSZÍTŐ JÓTÁLLASA: A Nuga-Tone ára egy (\$1.00) dollár üvegben. Minden üvegben kilencven (90) pirula van egy teljes hét hét (7) napig, hat havi kezelésre \$1 (\$5.00) dollárért. Széles a Nuga-Tone huz (20) napig, minden eredményt megvárva, küldje vissza a csomagban megmaradtakat a lélekével együtt hozza és mi azonnal visszaküldjük pénzt. A Nuga-Tone huz (20) napig, minden eredményt megvárva, küldje vissza a csomagban megmaradtakat a lélekével együtt hozza és mi azonnal visszaküldjük pénzt. A Nuga-Tone huz (20) napig, minden eredményt megvárva, küldje vissza a csomagban megmaradtakat a lélekével együtt hozza és mi azonnal visszaküldjük pénzt.

Notional Laboratory, H. H. — 1018 So. Wabash Ave., Chicago, Ill.
Gram: Melléklete küldök s..... mely összegét kérem küldjenek nekem.....
Név.....
Utca és házszám, vagy R. F. D.....
Árca..... Állam.....

DEBRECZENBEN

vegyen 7 1/2 vagy 15 akert
Olvassa el hirdetésünket.
Nyerges Testvérek
1783 W. 25th Street
Cleveland, O.

KI MINT VET UGY ARAT

üde arcórt, fiatalos szint akar arcára varázsolni, ne tegyen ugy a tudatlan, hogy ártalmas kenőcsöket használ, hanem ÉRDEKY LILJOM krém, szappan és arcport használjon. — Tudom, hogy nem meg egy jó tanácsot, amikor határozottan ajánlom ezen ártalmatlan és bevált szépségzsereket és akkor nem jár mint sok ezer asszony, hogy arcórára az ártalmas kenőcsök használatától petyhüdt lesz. — Az ÉRDEKY Liljom krém, szappan és puder minden asszonynál tetszést és azért mindenütt szívesen használják. — Egy téglyei Liljom krém, egy darab szappan és egy doboz puder póstkülséggel együtt \$1.45 — Rendelje meg még ma az egyedüli készítőtől:

ÉRDEKY KÁLMÁN GYÓGYSZERGYÁRA

1019 LIBERTY AVENUE
PITTSBURGH, PA.

EGYEDÜLI AMERIKÁBAN AZ ELSŐ MAGYAR

STEMPELŐ GYÁR

A MELY VALÓDI HAZAI ARUCIKKEKET GYÁRT.

Kérje azonnal a legújabbban megjelent

ÁRJEGYZÉKUNKET

saját gyártmányu stempelt áruinkról, valamint a legújabb divatu Berliner nagy gyapju kendők, selyem, szövet, vászon karton, haraszt, liba-toill és D. M. C. kivarri való pamutokról.

Csomagküldés Magyarországra és a megszállott területekre

Rendeljen egyenesen a gyárból, miáltal 25—50 százalékot takaríthat meg.

Kérjen árjegyzéket

CHAS. K. GROSS

Kézimunka Stempelő Gyáros
8803 BUCKEYE ROAD KÖZVELEEN A BANK MELLETT. CLEVELAND, OHIO

